

0	Criterium	Nadere beschrijving	Toetsingsvragen	Toelichting
0	Intake	Past de informatie bij de gestelde vraag	1. Zijn definities van vraagstelling en huishouding in lijn met elkaar? 2. Zijn de afgesproken processtappen doorlopen?	De definities in de vraagstelling en de definities van de infohuishouding moeten in lijn zijn met elkaar
1a. Privacy afweging statistische verwerking				
1.1a	Doel	Is het doel van de gegevensverwerking het opstellen van statistische onderzoek-bestanden en is dit duidelijk omschreven?	1. Draagt dit onderzoek bij aan het optimaliseren van het openbaar vervoer, de dienstverlening aan reizigers of ondersteuning van openbaar vervoerbeleid? 2. Is het resultaat van verwerking te gebruiken voor beslissingen of maatregelen die individuele personen betreffen? (zo ja, dan is het niet toegestaan)	Eike vraag moet een duidelijk omschreven doel hebben. Ook voor de aanvraag van het informatieverzoek geldt dat de doeleinden voor het gebruik van de verkregen gegevens met het informatieverzoek tevoren dienen te worden bepaald. Daarbij dienen de doeleinden uitdrukkelijk te worden omschreven en ook gerechtvaardigde doeleinden (zie vraag 1.1.2) te betreffen. De gegevens mogen vervolgens door de aanvrager niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt.
1.2a	Gevraagde informatieproducten	Welke informatieproducten worden gevraagd en welke persoonsgegevens	Past het doel van de aanvraag ook in het doel van vervoerbedrijven van verwerking van persoonsgegevens voor statistische doeleinden?	De verwerking voor statistische doeleinden wordt als een verenigbare, rechtmatige verwerking beschouwd. Beoordeeld dient daarbij te worden of er daadwerkelijk sprake is van statistische doeleinden.
1.3a	Herleidbaarheid	Zijn de (gegevens van de) infoproducten te herleiden tot personen	1. Zijn de infoproducten zelf herleidbaar tot personen of is heridentificatie van gegevens mogelijk, nu of voorzienbaar in de toekomst? 2. Zijn de infoproducten in combinatie met andere bronnen (big data) te herleiden? Toets-elementen hierbij zijn: a) Aggregatieniveau/minimale celwaarden? b) Gaat het om absolute getallen of gemiddelden?	Infoproducten zijn zelf niet herleidbaar tot personen. Infoproducten zijn i.c.m. andere bronnen niet herleidbaar. De ondergrens voor aggregatie is situatie-afhankelijk, in de aanvraag is onderbouwd wat het benodigde aggregatieniveau is, in relatie tot het doel.
1b. Privacy afweging gerechtvaardigd belang voor niet overheidsorganisaties				
1b.1	Doelbinding	Is het doel van de aanvraag helder en duidelijk omschreven en is dit doel in lijn met de doelen van de vervoerders?	Draagt het onderzoek van de aanvrager bij aan één of meerdere van de volgende doelen: 1. het optimaliseren van het openbaar vervoer; 2. verbeteren van de dienstverlening aan reizigers; 3. de ondersteuning van het openbaar vervoerbeleid.	JA als: - de aanvraag een helder en duidelijk omschreven doel heeft en - het aangegeven doel in lijn is met één of meerdere van de genoemde doelen en - de aanvrager aangeeft de informatie alleen voor dit doel te zullen gebruiken.
1b.2	Gerechtvaardigd belang	Kan de aanvraag doorgang vinden op basis van de grondslag gerechtvaardigd belang?	1. Is er sprake van een gerechtvaardigd belang? 2. Is het noodzakelijk om het belang van de aanvrager te behartigen? 3. Valt de belangenafweging positief uit voor de aanvrager	JA als: - het leveren van de informatie het belang van de aanvrager echt, concreet en rechtstreeks dient en - dit belang bij de aanvrager nu aanwezig is (en niet alleen toekomstig of speculatief zal zijn) en - er geen sprake is van een zuiver commercieel belang niet in lijn met de drie doelen van de vervoerders en - er geen sprake is van een individueel eigen belang van de aanvrager en - het belang rechtmatig is: de rechten en fundamentele vrijheden van de reiziger door de aanvraag komen niet in het gedrang. JA als: - de inbreuk op de belangen van reizigers evenredig is aan het belang van de aanvrager (proportionaliteit) en - het doel van de aanvrager niet op een andere manier kan worden bereikt (subsidiariteit) JA als: - de nadelige gevolgen voor de reiziger gering zijn en - de privacyinbreuk van de reiziger gering is en - er voldoende (aanvullende) maatregelen genomen zijn om nadelige gevolgen voor de reizigers te voorkomen of te beperken (dit criterium weegt zwaarder naarmate inbreuk toeneemt) en - de reizigers de verwerking van deze informatie min of meer kunnen verwachten (voorzienbaarheids criterium).
1b.3	Dataminimalisatie	Welke informatieproducten worden gevraagd?	Worden alleen die gegevens gevraagd die nodig zijn voor het doel?	JA als: - alleen die gegevens gevraagd worden die die nodig zijn voor het doel (dataminimalisatie) en
1b.4	Herleidbaarheid	Is de informatie in het informatieproduct niet te herleiden tot personen?	Is de gevraagde informatie niet herleidbaar tot personen of is heridentificatie van gegevens mogelijk, nu of voorzienbaar in de toekomst bijvoorbeeld door de informatie te combineren met andere bronnen?	JA als: - de gevraagde informatie niet herleidbaar is tot personen bijvoorbeeld doordat de aanvrager aangeeft dat het gaat om
2. Mededinging				
2.1	Ondernemingen?	Gaat het om een directe of een indirecte informatie-uitwisseling tussen ondernemingen in mededingingsrechtelijke zin?	1. Overheden in hun echte rol als overheid - dus met typische overheidsstaken - vallen buiten het toepassingsbereik van het kartelverbod. 2. Als onderneming in mededingingsrechtelijke wordt aangemerkt elke entiteit, ongeacht de (juridische) vorm die economische activiteiten verricht op een markt.	Het "gewone" mededingingsrecht gaat over de regulering van het gedrag van ondernemingen. Het ondernemingsbegrip is ruim. Ondernemingen zijn er in vele verschijningsvormen. Gekeken wordt naar de groep van ondernemingen waarvan de betrokken entiteit deel uitmaakt. Ook overheden kunnen onderneming zijn in de zin van de Mededingingswet, maar dan gaat het om hun taken / rollen als ondernemer, niet als die van "typische" overheid.
2.2	(Mogelijke) Concurrenten?	Zijn die ondernemingen (mogelijke) concurrenten van elkaar op een mogelijke relevante geografische en productmarkt, bijvoorbeeld de vervoersmarkt of verwante markten?	1. Welke ondernemingen zijn direct of indirect betrokken? 2. Op welke markten zijn deze ondernemingen actief of kunnen zij actief zijn/worden?	Mededingingsrisico's doen zich voor waar ondernemingen de kans lopen de onderlinge concurrentie te beperken. Die risico's kunnen zich voordoen in een directe relatie - de betrokken ondernemingen wisselen eenzijdig of wederkerig informatie met elkaar uit, of indirect - via een derde partij, die een onderneming kan zijn of niet. Het werken met geheimhoudingsovereenkomsten (NDA's) kan dit soort risico's beheersbaar maken.
2.3	Doel of effect van de informatie-uitwisseling	Heeft de informatie-uitwisseling als doel of effect dat de mededinging op een mogelijke markt wordt beperkt?	1. Informatie-uitwisseling die onzekerheid wegneemt over het mogelijke marktgedrag van een andere onderneming is mededingingsgevoelig	Het concurrentieproces is gebaat bij een bepaalde mate van onzekerheid. Te ver gaande transparantie draagt het risico in zich van inbreuken op de mededinging. In de praktijk zie je dat bepaalde typen informatie-uitwisseling (bijna) als "per definitie" verboden worden beschouwd. Het gaat dan vaak om bedrijfsvertrouwelijke, commerciële- gevoelige informatie (zie hierna onder bedrijfsvertrouwelijkheid) of zeer gedetailleerde, herleidbare, en actuele bedrijfsgegevens die een concurrent inzicht bieden in strategie en operatie. Aanpassingen van het soort informatie / de frequentie / het aggregatieniveau etc. kunnen risico's mitigeren dan wel volledig wegmenen.
2.4	Efficiëntie	Wegen de voordelen van informatie-uitwisseling op tegen de nadelen voor de concurrentie?	1. Hoe groot is het (mogelijke) nadeel voor de mededinging in relatie tot de voordelen voor eindgebruikers?	Deze efficiëntietoets is de uitzondering op de regel dat informatie-uitwisselingen die tot doel of effect hebben dat de mededinging wordt beperkt in principe verboden zijn, tenzij... In de praktijk wordt deze uitzondering vrijwel nooit aangenomen, en deze vraagt op zijn minst om een zogenaamd self-assessment (eigen vooraf op te stellen analyse van de voor- en nadelen) door een mededingingsadvocaat / econoom, of contact met de ACM voor nadere voorlichting (zgn. guidance).
2.5	Verplichting?	Is er een dwingende juridische verplichting vanuit de overheid om de betreffende informatie ter beschikking te stellen?	1. Informatie-uitwisseling op grond van een dwingend (publiek)rechtelijke grondslag zal doorgaans geen probleem zijn.	Dit type informatie-uitwisseling ligt, zeer uitzonderlijke gevallen daargelaten, buiten het toepassingsbereik van het kartelverbod.
3. Bedrijfsvertrouwelijkheid				
3.1	Bedrijfs- vertrouwelijkheid	Is de informatie waar om wordt verzocht bij een van de betrokken vervoerders intern geclassificeerd als bedrijfsgeheim of bedrijfsvertrouwelijk?	1. Hoe is de informatie waar om is verzocht intern geclassificeerd bij de vervoerders waar het verzoek betrekking op heeft?	Vervoerbedrijven voeren een intern beleid op het gebied van informatieveiligheid waarbij wordt gewerkt met classificaties. Vanuit het oogpunt van (interne) compliance is het van groot belang dat hier correcte invulling aan wordt gegeven. Bovendien raakt dit onderwerp nauw aan de hiervoor genoemde thema's privacy en mededinging, waardoor het ook een externe component heeft. Vandaar dat het logisch is de vraag omtrent bedrijfsvertrouwelijkheid als sluitstuk te behandelen. De classificatie als bedrijfsgeheim of bedrijfsvertrouwelijk is doorgaans een belangrijke indicator dat het ook mededingingsgevoelige informatie betreft. De Toetsingscommissie beoordeelt of de motivering van informatie als bedrijfsvertrouwelijk in redelijkheid te volgen is.
4. Verkeerd gebruik				
4.1	Onvolledige informatie	Leidt het feit dat informatie niet alle reizigers betreft tot mogelijk foute analyses?	1. Gaat het om absolute of relatieve cijfers? 2. Is er mogelijk impact op een individu door keuze voor recente data (<62 dagen)? 3. Is producent zich voldoende bewust van dit feit?	Producenten en eindgebruikers moeten zich bewust zijn van de onvolledigheid van informatie en zouden moeten tekenen voor dit bewustzijn. Evt. bijluter. Wanneer er sprake is van impact voor een individu wordt de afweging gemaakt of het gebruik van recente data opweegt tegen de onvolledigheid van de data.